

Zdravstveni dom
dr. Julija Polca

Kamnik

Številka: 160-0001/2022

Datum: 16. 2. 2024

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE
ministrica dr. Valentina Prevolnik Rupel
Štefanova ulica 5
1000 Ljubljana

**ZADEVA: ODLOČEN PROTEST ZOPER NAPOVEDANO UKINITEV SLUŽBE
NUJNE MEDICINSKE POMOČI NA OBMOČJU OBČINE KAMNIK IN
OBČINE KOMENDA**

Spoštovana ministrica dr. Valentina Prevolnik Rupel,

nedavno objavljena novica na spletni strani Ministrstva za zdravje »Ministrstvo za zdravje povečuje dostopnost do osebnega zdravnika in naslavlja potrebe pacienta,« je sprožila presenečenje in razočaranje med deležniki, saj **nismo** bili predhodno obveščeni o pomembni informaciji ukinitve Nujne medicinske pomoči v Kamniku, ne vključenih občin kaj šele Zdravstvenega doma dr. Julija Polca Kamnik.

Sporočamo vam, da smo vodstva Občine Kamnik, Občine Komenda in Zdravstvenega doma dr. Julija Polca Kamnik **osupli** nad napovedano uvedbo nove mreže Nujne medicinske pomoči, ki se predvideva v okviru sprejete Uredbe o programih storitev obveznega zdravstvenega zavarovanja za leto 2024, ki predvideva preoblikovanje mreže Nujne medicinske pomoči. Slednja bo ukinila zdravnika v Nujni medicinski pomoči in dežurno službo na območju občin Kamnik in Komenda ter preusmerila delovanje tovrstne službe s sedežem v občini Domžale. Glede na resnost situacije, vas **pozivamo k takojšnjemu ukrepanju in preklicu sprejete Uredbe**, spodaj pa navajamo dopolnjene argumente, s katerimi smo pred letom dni že seznanili takratnega ministra, ki je predlagane nam nerazumljive spremembe takoj ustavil.

Kot nam je vsem še kako dobro znano, je ustrezna organiziranost in učinkovito delovanje zdravstvenega sistema na primarni ravni še kako pomembna pri zagotavljanju tovrstnih najnujnejših storitev za vse bolj starajoče prebivalstvo. Prav tako je znano, da so v skladu z določili Zakona o lokalni samoupravi dolžni župani v lokalni skupnosti poskrbeti za kar se da visoko raven zdravja številnih občanov. V nadaljevanju vam zato navajamo dejstva in okoliščine, ki so pomembne pri sprejemanju takšne odločitve.

Zahtevamo, da predlog za ukinitvev dosedanje ZELO dobro organizirane službe Nujne medicinske pomoči na našem območju nemudoma umaknete.

Ocenjujemo, da je predlog za reorganizacijo službe Nujne medicinske pomoči nesprejemljiv, saj bi slednje pomenilo, da se na celotnem območju obeh občin (Kamnik in Komenda), ki imata skorajda 37.000 prebivalcev, dostop do zdravnika v nujnih primerih tako rekoč ukine. Nadalje ne gre spregledati geografske specifičnosti, ki jih imata tako občina Kamnik kot tudi Komenda. Obe občini namreč pokrivata skupaj skoraj 300 km² površin, pri čemer so lokalne ceste v dveh tretjinah speljane na dokaj zahtevnih hribovitih območjih. Do najbolj oddaljene točke v občini Kamnik znaša razdalja skoraj 30 km, zato si je nemogoče predstavljati, da za tako oddaljena naselja oz. njeno prebivalstvo predvidena sprememba organiziranosti omenjene službe ne bi predstavljala težav. Občina Kamnik ima kar 22 krajevnih skupnosti in 102 naselji, med katerimi so marsikatera precej oddaljena od središča, slabih 16.000 prebivalcev (okoli 50 odstotkov vsega prebivalstva) pa živi izven mesta Kamnik z okolico. Občina Kamnik je – razen občinskega središča - reliefno izrazito razgibana, številna naselja so zaradi že omenjenih geografskih značilnosti precej oddaljena od občinskega središča. Ker z vidika reševanja življenj šteje vsaka minuta, je zato povsem nerealno razmišljanje, da lahko vozilo Nujne medicinske pomoči iz Domžal pripelje na kraj reševanja hitreje, kot je slednje mogoče iz Kamnika.

Dejstvo je tudi, da so ekipe kamniške njune medicinske pomoči visoko strokovno usposobljene, poleg tega pa je njihova komparativna prednost v odličnem poznavanju lastnega območja z zahtevnim cestnim omrežjem in dostopu do oddaljenih naselij (med njimi je kar nekaj takih, ki so prostorsko dokaj izolirana, predvsem pa težko dostopna), zaradi česar jih marsikatera navigacija niti ne najde oziroma je vprašljiva pravilnost podatkov; sočasno pa se zastavlja tudi vprašanje telekomunikacijske pokritosti s signalom). Višje ležeči poseljeni kraji so na nadmorski višini med 500 in 800 metri, posebno pozornost je na teh mestih treba nameniti tudi v zimskem času. Tovrstnih specifičnosti enostavno ni mogoče spregledati. Posledično se nam upravičeno zastavlja vprašanje, kako se bo na tako zastavljen predlog za reorganizacijo Nujne medicinske pomoči odzvalo številno starejše prebivalstvo, ki živi v oddaljenih in težko dostopnih krajih Tuhinjske doline, doline Črne ter v zaselkih pod Krvavcem. In še bi lahko naštevali! Obstaja precejšnja verjetnost, da se zaradi precej povečane oddaljenosti ne bodo odločali za obisk zdravnika v Domžalah, četudi bi bilo njihovo zdravje v nekem trenutku ogroženo. Sicer pa je zaradi močno povečanih prometnih tokov slednje že samo po sebi pomemben dejavnik tveganja, ki lahko vpliva na poslabšanje zdravstvenega stanja prebivalstva obeh naših občin. Ocenjujemo tudi, da bo obstoječi vedenjski vzorec, po katerem prihajajo po pomoč v Kamnik, pri podeželskem prebivalstvu zelo težko spremeniti. Poleg omenjenih specifičnosti je zato potrebno upoštevati tudi tako imenovani sociološki in psihološki vpliv na počutje in zdravje ter na njihovo odločitev, v kolikšni meri bodo sploh pripravljene oz. zmožni koristiti bistveno bolj odmaknjene zdravstvene storitve.

Ne brez razloga izpostavljamo izrazito negativni vpliv tako imenovanega prostorsko-časovnega dejavnika v povezavi z močno povečanimi prometnimi tokovi. V tej zvezi ne gre spregledati, da skozi Kamnik potekata dve prometno močno obremenjeni državni cesti: Trzin – Mengeš – Kamnik – Motnik – Ločica in Trzin – Mengeš – Kamnik – Črnivec – Mozirje. Poleg tega prihaja pogostokrat do preusmeritve cestnega prometa iz avtocestnega odseka Ljubljana – Celje – Maribor na državno cesto Kamnik – Motnik – Ločica, kar posledično predstavlja dodatni dejavnik tveganja pojavnosti večjega števila prometnih nesreč in potrebe po takojšnji intervenciji s strani obstoječe in dobro organizirane kamniške Nujne medicinske pomoči. Tudi Komenda ima eni najbolj prometnih poti, in sicer cesti skozi občino Komenda Kamnik – Moste – Vodice in na relacija Mengeš – Moste – Kranj sta največji prometnici v občini. Na tem območju je veliko prometa tudi s strani tovornih vozil.

Poleg navedenega izpostavljamo še en vidik, ki ga prav tako ne gre spregledati, vezan pa je na naravne danosti območja pod Kamniško-Savinjskimi Alpami, zaradi česar je občina Kamnik turistično zelo obiskana. Pomemben dejavnik povečanega tveganja za zdravje domačih in tujih gostov so tako vezane na turistični kompleks Terme Snovik in obiskovanja območja Velike planine ter gorskega sveta tako v letnem kot v zimskem času.

Zgolj za ilustracijo: v letu 2023 je občino Kamnik obiskalo kar 15.832 obiskovalcev. Skupaj je bilo v Kamniku opravljenih 38.268 nočitev, največ turistov prespi v Termah Snovik (38,42 odstotka, ki ostajajo največji turistični ponudnik v Kamniku, kot samostojni ponudnik sledi Slovenia Eco Resort (s 7,74 odstotka). Ponudniki koč na Veliki planini pa predstavljajo skupaj 12,99 odstotkov. Kot že navedeno, je območje Velike planine izjemno obiskano tako v letnem kot v zimskem času. V letnem času se odvija pohodništvo, v zimskem času pa poleg pohodništva tudi smučanje, sankanje in turistični najemi koč. Glede na razgiban teren je z omenjenimi aktivnostmi neposredno povezano tveganje nastanka raznovrstnih nesreč. Tudi s tega zornega kota je zato nedopustna neprisotnost stalne nujne medicinske pomoči na območju, kjer prihaja do raznovrstnih športnih poškodb in posledično potrebnih pogostejših intervencijah oz. nujenja drugih nujnih zdravniških pomoči, ki jih med drugim sicer zahteva pojavnost gorskih nesreč. Če povzamemo: množična obiskanost območja Kamniško-Savinjskih Alp v vseh letnih časih se tako odraža tudi v pogostejših nesrečah pohodnikov in drugih gornikov. To se je še posebej pokazalo v času pojava epidemije bolezni COVID-19, ko so se proti Veliki planini iz smeri Črničva ter proti izviru Kamniške Bistrice dobesedno valile kolone dnevnih obiskovalcev, četudi so se v istem času izvajali ukrepi v zvezi z zamejitvijo širjenja omenjene bolezni COVID. Na področju sistema zaščite, reševanja in pomoči v občinah Kamnik in Komenda se trend nesreč v zadnjih desetih letih povečuje in znaša blizu 400 intervencij, ki jih opravijo gasilci in gorski reševalci na letni ravni (v zadnjih letih se povečuje število nesreč v prometu), z izjemo lanskega leta, ko je bilo intervencij v poplavah opravljenih skorajda 3.000. Dodati velja, da je v letu 2023 Društvo gorska reševalna služba Kamnik opravilo 54 intervencij, od tega 6 iskalnih, na katerih pa je skupno sodelovalo 370 reševalcev. Glede na izjemno zahtevne okoliščine reševanja je bil 20-krat klican na pomoč helikopter.

Z vidika nujnosti ohranitve službe Nujne medicinske pomoči v Kamniku dodajamo še nekaj statističnih podatkov o slednji. Trenutno za paciente na našem območju skrbi urgentna ekipa z zdravnikom 24 ur na dan, vse dni v letu, služba Nujne medicinske pomoči pa deluje ločeno od splošnih in družinskih ambulant. Nujna medicinska pomoč v Kamniku deluje že 20 let, torej kot ločena enota in zdravnik ne deluje hkrati v ambulanti in v Nujni medicinski pomoči, kar pomeni, da je že sedaj organizacija boljša kot jo predvideva nova Uredba. Posledično to pomeni, da je odlično delovanje enote nedopustno spreminjati ali celo poslabšati. Nujna medicinska pomoč Kamnik nima nobenih kadrovskih težav in ima zagotovljene vse potrebne kadre in opremo.

Enota kamniške Nujne medicinske pomoči je lani opravila skoraj **800 hišnih obiskov, preko 3.330 nujnih intervencij z zdravnikom**. Nujna medicinska pomoč Zdravstvenega doma Kamnik je v letu 2023 zabeležila **12.413 obravnava bolnikov**, pri čemer tu ni všteto nadomeščanje odstotnih družinskih zdravnikov, kajti to je organizirano ločeno od Nujne medicinske pomoči Kamnik. Enota Nujne medicinske pomoči Kamnik že sedaj razpolaga z 21 zaposlenimi, 6 reševalnimi vozili, vozilom urgentnega zdravnika (VUZ), reanimacijsko sobo, malo kirurgijo, ambulanto za rdečo cono, sivo cono, še dvema ambulantama za preglede, dvema urgentnima ultrazvokoma, vso potrebno point-of-care laboratorijsko diagnostiko, v delovnem času tudi RTG, UZ z dvema specialistoma radiologoma, certificiranim biokemijskim laboratorijem v stavbi in lekarno, prav tako v stavbi, kjer je tudi Nujna medicinska pomoč. Nujna medicinska pomoč je bila izredno pomembna tudi v času avgustovskih poplav, saj so interventna vozila na poplavljenih območjih zagotavljala Nujno medicinsko pomoč in oskrbovala prebivalce na skoraj nedostopnih območjih. Pri tem pa številnim prostovoljcem in interventnim službam nudila pomoč celo z dodatnimi ekipami.

Poleg že omenjenih, velja opozoriti še na en vidik, ki je nesporna specifičnost Kamnika. Kot je zagotovo znano, imamo v Kamniku že vrsto let organiziran Javni zavod CIRIUS Kamnik, ki skrbi za otroke in mladostnike s posebnimi psiho-fizičnimi potrebami. Menimo, da bi bilo povsem neodgovorno, če bi ob ukinitvi službe Nujne medicinske pomoči brez slednje ostali tudi otroci in mladostniki s hudimi zdravstvenimi težavami. Omenjeni zavod namreč obiskujejo otroci z resnimi zdravstvenimi obolenji, posamezniki dihaljo zgolj s pomočjo dihalne naprave – ventilatorja. Upošteva potrebo po permanentni dostopnosti nujnih zdravstvenih storitev v primeru nenadnega poslabšanja zdravstvenega stanja, menimo, da bi bilo ob odsotnosti zdravnika v neposredni bližini (gre za oddaljenost približno 200 metrov) ob zapletih bolezni resno ogrozila zdravje in celo življenje oskrbovancev. Občina Kamnik ima nadalje 5 osnovnih šol z 8 podružnicami, Osnovno šolo 27. julij Kamnik, ki je šola za otroke s posebnimi potrebami, 1 javni vrtec s 14 enotami, 3 zasebne vrtce, Gimnazijo in srednjo šolo Rudolfa Maistra Kamnik ter že omenjeni Javni zavod CIRIUS Kamnik. Občina Komenda ima 1 osnovno šolo z enoto v Mostah in 1 javni vrtec, prav tako z enoto v Mostah in 2 zasebna vrtca. Potencialno to pomeni, da veliko otrok potrebuje nujno zdravstveno oskrbo. Občina Kamnik zagotavlja zdravstveno oskrbo z Nujno medicinsko pomočjo tudi Domu starejših občanov Kamnik (181 stanovalcev) in lastnikom varovanih stanovanj, ki so po večini starejši prebivalci. Ne smemo pa spregledati dejstva, da je v občini Komenda še Dom starejših občanov Senecura, v okviru katerega ni zagotovljene stalne zdravstvene pomoči, ampak je pomoč nudena s strani Nujne medicinske pomoči Kamnik.

Kamniška občina je skupaj z Občino Komenda in Zdravstvenim domom dr. Julija Polca Kamnik že v letu 2015 z odločnim protestom dosegla ohranitev Nujne medicinske pomoči občin Kamnik in Komenda, zavedajoč se odgovornosti za ohranjanje življenja in zdravja ljudi. Iz navedenega razloga bomo zato tudi tokrat uporabili vsa pravna sredstva ter vse oblike pritiska, da ohranimo enoto Nujne medicinske pomoči za potrebe občanov obeh lokalnih skupnosti. Ob vnovičnem poskusu ukinitve omenjene službe se nam zastavlja resno vprašanje, ali je Vlada oziroma Ministrstvo za zdravje po protestu v letu 2015 in v letu 2023, ko so občanke in občani občin Kamnik ter Komenda v torek, 10. januarja 2023, zbrali na mirnem protestnem shodu pred Zdravstvenim domom dr. Julija Polca Kamnik in se odločno pridružili zahtevam vseslovenske »Velike stavke pacientov in pacientk«, pod geslom »Urgence ne damo«, zgolj prilagodila standarde in normative za ustanovitev centra glede na vse kazalnike tako po številu prebivalcev kot tudi po velikosti ozemlja?

Predvideni ukrep spremembe organiziranosti službe Nujne medicinske pomoči v okviru sprejete Uredbe je zato za občini Kamnik in Komenda ter Zdravstveni dom dr. Julija Polca Kamnik nesprejemljiv in ne predstavlja zdravorazumskega razmišljanja, kajti življenje je eno samo in ob vsaki nesreči štejejo ne le minute, temveč sekunde.

Nikakor ne moremo pristati na ukinitve Nujne medicinske pomoči, ki bo domnevno privarčevala nekaj finančnih sredstev oziroma prerazporedila naše kadre na delovišča v drugih mestih, pri čemer se ne sledi specifičnim potrebam lokalnega prebivalstva. Glede na argumente, ki jih navajamo, smo prepričani, da bi vsaka drugačna odločitev, kot jo predstavlja ohranitev enote Nujne medicinske pomoči v Kamniku, pomenila kratkoročno, še posebej pa dolgoročno ogrožanje zdravja lokalnega prebivalstva ter vseh drugih obiskovalcev naših dveh občin.

Zahtevamo, da Uredbo o programih storitev obveznega zdravstvenega zavarovanja za leto 2024 nemudoma prekličete. Prepričani smo, da bo enota Nujne medicinske pomoči ostala v Kamniku in verjamemo, da bomo skupaj z občankami ter občani to tudi dosegli! Upravičeno pričakujemo, da boste prisluhnili zgoraj navedenim argumentom, kajti vsaka drugačna odločitev oziroma odmik oz. poslabšanje trenutnega stanja, po mnenju spodaj navedenih podpisnikov pomeni resno ogrožanje življenja in zdravja tako naših prebivalcev kot številnih obiskovalcev. Ob ugotovitvi, da se dostopnost do družinskih zdravnikov zmanjšuje, bi ukrep predvidene ukinitve Nujne medicinske pomoči pomenil, da bi v Kamniku in Komendi ostali tudi

brez prepotrebne takojšnje prve medicinske oskrbe. Zavedati se je treba, da bodo odločevalci tako na individualni kot na kolektivni ravni s svojim prispevkom k ukinitvi Nujne medicinske pomoči v Kamniku pomembno vplivali, tako kratkoročno, še bolj pa dolgoročno, na povečano umrljivost naših prebivalcev ter poslabšanje njihove pričakovane življenjske dobe.

S spoštovanjem do vašega dela in vašega truda ohranjanja kvalitetnega javnega zdravstva v Republiki Sloveniji vas lepo pozdravljamo,

Sašo Rebolj, dr. med.
direktor
Zdravstveni dom dr. Julija Polca Kamnik

Jurij Kern
župan
Občina Komenda

Matej Slapar
župan
Občina Kamnik

Poslano:

- Ministrstvo za zdravje
- Zadeva

V vednost:

- Predsednica Republike Slovenije Nataša Pirc Musar,
- Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Robert Golob,
- Minister za obrambo Republike Slovenije Marjan Šarec,
- Poslanec Državnega zbora Republike Slovenije mag. Matej Tonin,
- Poslanec Državnega zbora Republike Slovenije Janez Cigler Kralj,
- Vodje poslanskih skupin Državnega zbora Republike Slovenije,
- Varuh človekovih pravic Peter Svetina,
- Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije,
- Zdravniška zbornica Slovenije,
- Skupnost občin Slovenije,
- Vodje svetniških skupin občinskega sveta občin Kamnik in Komenda.